

závodních výborů,« jež sestavil min. místotajemník dr. Jos. Kotek. Publikace má 250 stran, cena její je 32.— Kč. Kniha podává znění zákona i prováděcího nařízení a připojuje ke každému § příslušné nálezy, jež podává za dobu od února 1924 až do 30. dubna 1927, tedy až do doby nejnovější. Nálezy uspořádány jsou velmi přehledně. Při rozhodnutích, která se dotýkají více paragrafů, jsou u všech těchto paragrafů potřebné odvolávky. Mimo to je kniha opatřena podrobným rejstříkem, sestaveným jednak podle dat, jednak podle jednacích čísel rozhodnutí.

Dále jako 32. číslo PSÚ. vyšel prací dra Jana Řípy, min. místotajemníka, propagační a informační spisek »Politique et prévoyance sociales en Tchécoslovaquie du 1 Janvier 1925 au 31. Decembre 1926.« P. 30 Kč 6.—. Knižka navazuje na dřívější publikace toho druhu (Publikace Soc. ústavu č. 11 a 24) a referuje o činnosti československého ministerstva soc. péče a o československém sociálně-politickém zákonodárství v uvedeném období.

Knihopisné noticky.

Henry Pratt Fairchild, Elements of Social Science. An Introduction to the Study of Life in Human Society. Illustrated by Francis J. Ringney. New York 1925 The Macmillan Company. Str. 484. — Popularisační příručka. — (G 3008.)

Code social. Esquisse d'une synthèse sociale catholique. Paříž 1927. „Editions Spes“. Str. 141. — Prací Union internationale d'études sociales vydán tu podrobný a motivovaný program katolíků nejen sociální, nýbrž i o věcech veřejnoprávních. — (G 3007.)

H. Cunow, Allgemeine Wirtschaftsgeschichte. Eine Übersicht über die Wirtschaftsentwicklung von der primitiven Sammelwirtschaft bis zum Hochkapitalismus. I. Band: Die Wirtschaft der Natur- und Halbkulturvölker. Berlín 1926. I. H. W. Dietz. Str. 547. — (F 6008.)

Jules Moch, Socialisme et Rationalisation. Préface de Léon Blum. Bruxelles 1927. L'Eglantine. Str. 141. Spisek po stručném vylíčení historického vývoje výrobní organizace zabývá se vlastními snahami racionalisačními a vědeckým řízením práce, nastiňuje poměr odborového hnutí k danému problému od počátečního odporu až k částečnému aspoň souhlasu, projevujícím se dnes u dělnictva v Americe i v Evropě. V dalším zkoumá otázku se stanoviska socialistického a končí vylíčením situace ve Francii a výhledy do budoucnosti. — (G 2799-VII.)

S. Hansson, Die Gewerkschaftsbewegung in Schweden. Amsterdam 1927. Internat. Gewerkschaftsbund. Str. 63. — Stručné, ale výstižné vylíčení švédského odborového hnutí od jeho prvopočátků, sáhajících do polovice minulého století až po naše dny. Líčí jeho vývoj programový, postavení politické, ráz organizační, podává jeho statistiku a pod. — (G 2236.)

Emil Strauss, Von Hainfeld bis zum Weltkrieg. Geschichte der deutschen Sozialdemokratie Böhmens, zweiter Band (1889—1914). Prag 1926. Parteivorstand der Deutschen sozialdemokratischen Arbeiterpartei in der Čechoslovakischen Republik. Str. 286. — Druhý, zatím závěrečný, jak praví autor v úvodě, díl historie německé sociální demokracie v Čechách. — (F 6007a.)

Handbuch des Arbeiterschutzes und der Betriebssicherheit herausgegeben von Geh. Regierungsrat Dr. Fr. Syrup, Präsident der Reichsarbeitsverwaltung. Berlín 1927. R. Hobbing. Str. 714. — Kniha je prvou částí obsáhlé příručky, věnované technické a zdravotnické ochraně dělnictva. Zabývá se ochranou dělnictva a bezpečností námezdné práce všeobecně, kdežto další dva svazky budou věnovány ochraně speciální podle jednotlivých výrobních oborů. Prvý svazek obsahuje kapitoly: I. Arbeiterschutz und Betriebssicherheit im Allgemeinen. —

II. Die baulichen Anlagen gewerblicher Betriebe. — III. Die Nebenanlagen gewerblicher Betriebe. — IV. Allgemeine Betriebsmittel und Betriebseinrichtungen. — V. Die Betriebsführung und das Verhalten der Arbeiter im Betriebe unter besonderer Berücksichtigung der allgemeinen Physiologie und Psychologie der Arbeit. — (D 834/1.)

Dr. Jar. Janko, *Les fluctuations saisonnières du chômage en relation avec quelques autres phénomènes économiques et sociaux*. Genève 1927. Zvl. ot. z Revue Internationale du Travail XVI, 2. Str. 21. — Obsah studie označuje revue Mezinárodního úřadu práce jako zajímavou analysu československé statistiky o sezonní nezaměstnanosti. Autor, jehož vývody jsou ostatně u nás známy z Publikace Soc. ústavu „O nezaměstnanosti v Československu“, užívá moderní matematické metody, ukazuje, jak po vyloučení cyklických a jiných vlivů lze stanovit ukazatele sezonní nezaměstnanosti podle měnivého účinku období (sezony) na výkonnost různých skupin výrobních. Dále studuje vztah sezonního kolísání nezaměstnanosti k různým jevům hospodářským a sociálním. Ukazuje zejména, že pohyb sezonní nezaměstnanosti souvisí do určité míry s rytmem porodů, smrtí, sňatků, sebevražd a pracovních sporů.

Bericht der Gewerbe-Inspektoren über ihre Amtstätigkeit im Jahre 1926. Mit 6 Abbildungen und 1 Skizze im Texte. Vídeň 1927. Zentral-Gewerbe-Inspektorat. Str. 163. — Zprávy rakouských živnostenských inspektorů jsou podávány po jednotlivých inspekčních obvodech, ale úvod podává stručnou všeobecnou zprávu, která referuje o pohybu průmyslových závodů (zakládání nových, rozšiřování, zániku dosavadních) a jejich technických podmínkách, o zábraně úrazové, o živnostenské hygieně, o ostatní zákonné ochraně dělnictva, o hospodářských poměrech dělnictva a o námětech (návrzích) vycházejících z praxe živnostenských inspektorů. Jako samostatné přílohy (Sonderberichte) jsou připojeny „Unfallverhütung bei der Lagerung und Verarbeitung von Chlorphosgen“ a *Die Caissonarbeiten beim Baue des Achensee-Kraftwerkes*. — (E 1474/1926.)

Dr. Ludvig Finke, *Das Recht der Gewerkschaft auf tarifliche Regelung der Arbeitsbedingungen*. Köln 1926. Inaugural-Dissertation. Str. 112. — Práce zabývá se německými poměry, jak byly vytvořeny nařízením z 23. prosince 1918 o tarifních smlouvách a nařízením z 30. října 1923 o smírčím řízení, jimiž v Německu vlastně přešli od individuální úpravy pracovní smlouvy k úpravě společenské. Pojednává v úvodě *Vom freien Arbeitsvertrag zum Tarifvertrag* a v dalších oddílech má *Das Recht auf den Tarifvertrag — Die Zwangsverbindlichkeit von Tarifverträgen — Die Voraussetzung für den Tarifvertrag — Die Aufhebung der Tariffähigkeit — Durchführung des Schlichtungsverfahrens beim Fehlen einer Arbeitgebervereinigung*. — (F 6171.)

Peter Fuss, *Die Entwicklung der Erwerbslosenfürsorge und der Übergang zur Arbeitslosenversicherung*. Köln 1927. — Inaugural-Dissertation. Str. 78. — Po stručném úvodě o pojmu a příčinách nezaměstnanosti a o boji proti nim v jednotlivých státech v Evropě zabývá se poměry německými a zejména posledním návrhem zákona o pojištění proti nezaměstnanosti, předloženém v r. 1925. — (F 6172.)

Alhard Volkhausen, *Das Recht der fristlosen Entlassung*. Köln 1926. Inaugural-Dissertation. Str. 83. — (F 6173.)

John Nordin, *Arbetstidslagen och Arbetsrådet*. Stockholm 1927. P. A. Norstedt & Söner. Str. 154. — Výklad zákona o osmihodinovém pracovním dnu a o závodních výborech ve Švédsku. — (F 6236.)

Ing. B. Novotný, *Příručka pro zaměstnavatele k zákonu o úrazovém pojištění v historických zemích*. Praha 1927. Ústř. Svaz čsl. průmyslníků. Str. 33. Kč 12. — Drobná

příručka, podávající zaměstnavateli informaci o povinnostech, jež mu ukládá zákon o úrazovém pojištění. — (F 4736/4.)

JUDr. Frt. Preis, Výklad ke stanovám nemocenské pokladny československých státních drah. Praha 1927. Nákl. vl. Str. 202. — O provádění pojištění rozhoduje v první řadě zákon a v druhé řadě stanovy, vydané v rámci zákona. Výkladů nem. zákona máme několik, ale výkladem stanov zabývá se u nás první práce dr. Preisova. Přesný výklad podrobností, obsažený ve stanovách, podává teprve to, co ve své denní praxi nejvíce potřebuje úředník nemocenské pokladny, zejména když tu hleděno i k normativním výnosům o úpravě služebního poměru a honorování lékařů, o předpisování a účtování léků, o léčbě nemocnění a ústavní, o kompetenci a jednáních správních orgánů atd. Kniha sice jedná o nemocenské pokladně čsl. státních drah, poněvadž však pokladna ta spočívá na stěžejných zákonných předpisech všeobecných, má význam také pro praxi ostatních nemocenských pojišťoven. —

Věstník Léčebného fondu veřejných zaměstnanců počal vycházeti v srpnu t. r. Vycházeti bude 10krát do roka o 16 stranách. Chce informovati veřejné zaměstnance o činnosti a postupu Léčebného fondu tak, aby zamezeny byly neodůvodněné žádosti, stížnosti a rekriminace do jeho praxe. Bude podávati výklad zákona, případné výnosy státních orgánů, zásadní stanovisko Léčebného fondu ve věcech praxe a pod. Mimo články má pravidelné rubriky: Část správní. — Část lékařská. — Část lékárenská. — Zákony, nařízení, předpisy a úřední zprávy. — Rádce pojištěnců. — Dotazy. — Různé zprávy.

Zákon o stavebním ruchu z roku 1927 s vládním nařízením. Výkladem opatřil Dr. Hynek Kubišta, odb. přednosta v min. soc. péče. Praha 1927. Nákl. vl. Str. 164. — Publikace otiskuje zákon ze 7. dubna t. r. a prováděcí jeho nařízení z 12. května, jejichž otisku předepisuje soustavný výklad. Tím dobře vyhovuje potřebám laiků, z nichž se jistě rekrutuje většina těch, kdož jsou interesováni na zákoně a proto po knížce sáhnou. K tomu přistupuje, že je tu podáván výklad od autora nad jiné kompetentního; neboť Dr. Kubišta je přednostou odboru bytové péče v ministerstvu sociální péče a vedl všechny práce našeho bytového a stavebního zákonodárství. Výklad zabývá se daňovými a poplatkovými osvobozeními, stavebními úlevami a státní zárukou podle nového zákona. Pomíjí ustanovení o opatření stavení, jež převzata beze změny ze zákona z r. 1923 a o rozhodčích soudech mzdových, kde nová ustanovení se týkají většinou jen řízení a nemají významu pro širší veřejnost. — (G 2900 a 3012—30.14.)

* Budownictwo mieszkani i robotniczych. Warszawa 1927. Wydanie Robot. Przeglądu gospodarczego. Str. 142. — Propagační publikace, zabývající se sociálně politickou, právní, hospodářskou i technickou stránkou otázky dělnických domků. Při tom doličuje svoji otázku nejen pro poměry polské, nýbrž i na zákonodárství ciziny. — (G 2991.)

Official Year Book of the Commonwealth of Australia. Sv. XIX. R. 1926. Melbourne. H. J. Green. Str. 1038. — Ročenka, vydaná za patronance státního úřadu statistického, přináší všechna nejdůležitější data a údaje o Australii, o podmínkách přírodních, obyvatelstvu, státní organizaci, životě hospodářském a sociálním atd. — (F 6234.)

Annuaire de la Société des Nations 1920—1927. Préparé sous la direction de G. Ottlik. Genève. 1927. Librairie Payot & Cie. Str. 1005. — První svazek ročenky podává všechny základní informace o Společnosti národů, zejm. o jejím ustavení (s otiskem příslušné smlouvy) a o její organizaci a to i o ústavech přičleněných a pomocných. Při tom uvádí i jejich personalie. Jsou tu tedy informace i o stálém mezinárodním soudě, o mezinárodní organizaci práce, o mezinárodní ústavě pro duševní spolupráci, o mezinár. ústavě pro unifikaci soukr. práva, o světové hospodářské konferenci a j. Třetí díl podává sebořnou zprávu o činnosti v r. 1920—1927. Dále obsahuje přehled jednotli-

vých států (s uvedením hlavních dat o nich) v poměru jejich ke Společnosti národů a podrobné rejstříky osobní i věcné. — (G 3010.)

* Dr. Paul Posener, Die Bekämpfung der Geschlechtskrankheiten. Berlin 1927. Str. 63. Mk 1.—. Knížka otiskuje nový zákon o potírání pohlavních nemocí, přijatý německým říšským sněmem 26. ledna 1927. V podrobném úvodu podává jeho výklad, při čemž hledí zejména k úkolům úřadů zdravotních, policejních a lékařů. Spisek chce přispět k tomu, aby ustanovení zákona nezůstala jenom na papíře, ale aby se i dobře osvědčila v praxi. — (G 2884.)

* Frt. Kislinger, Daň důchodová. (Knihovna soukromého úředníka. Sv. 3.) Praha 1927. Jednota všeodbor. sdružení čsl. soukr. úředníků. Str. 181. — Knížka otiskuje ze zákona o přímých daních z 15. června 1927, č. 76 Sb. z. a n. a z vl. nařízení ze 7. července t. r. č. 97 Sb. z. a n. všechna ustanovení, pojednávající o dani důchodové (dřívější to dani z příjmů). Mimo to v poznámkách podává některé vysvětlivky, opírající se o příslušné výnosy ministerstva financí a pod. Na konci jsou pak uvedeny tabulky srážkové daně. — (G 1516.)

* Daň důchodová se zvláštním zřetelem ku srážkám ze služebních požitků. (Zákon ze dne 15. června 1927, č. 76 Sb. z. a n. s prováděcím nařízením ze dne 7. července 1927, č. 97 Sb. z. a n.) Daň z vyššího služného. Upravil Jos. Bílý. Knihovna Čsl. obchodnické besedy v Praze. 1927. Str. 125. — Spisek podává §§ naší reformy daní přímých, vztahující se na daň důchodovou a na daň z vyššího služného a to jak zákona tak prováděcího nařízení, dále judikaturu, pokud má význam i po nové úpravě, vysvětlivky jakož i připomínky důvodové zprávy a rozpočtového výboru.

Z judikatury Nejvyššího a Nejv. spr. soudu.

Péče o válečné poškozence.

(Sděluje Dr. J. Tučný.)

K § 7 vlád. nař. č. 181/1922 Sb. z. a n. Výroky okresních sociálně-lékařských prohlídkových komisí a zemské odvolací komise nemají povahy rozhodnutí ani povahy opatření, nýbrž jsou pouze odbornými posudky, které tvoří část skutkového základu rozhodnutí iudikujícího úřadu. O přiznání, pokud se týče odepření invalidního důchodu, t. j. o otázce, zdali jsou splněny zákonné předpoklady, zejména též zdali nemoc, o kterou jde, jest v takové souvislosti s vykonanou vojenskou službou válečnou, že lze mluvit o invalidovi ve smyslu zákona, a v druhé řadě, o otázce, v jaké míře tu jest invalidita, přísluší podle zákonných předpisů tuto materii upravujících autoritativně rozhodovati ve stolici první zemskému úřadu pro péči o válečné poškozence, ve stolici druhé ministerstvu sociální péče.

K zodpovězení otázek, týkajících se invalidity a její míry nepostačují iudikujícímu úřadu vlastní jeho vědomosti, zodpovězení těchto otázek závisí od znalostí odborných, a vyžaduje proto znaleckého dobrozdání.

Poznání této okolnosti vedlo i zákonodárce k tomu, že posouzení otázek těchto svěřil zvláštním orgánům, okresním sociálně lékařským prohlídkovým komisím a zemské odvolací komisi.

Výroky těchto orgánů nemají ovšem charakteru rozhodnutí, které by na daný skutkový stav aplikovaly nějakou normu právní, ani povahy opatření, jež by upravovaly právní poměry invalidy, nýbrž jsou pouze odbornými posudky, které ve správním řízení mají povahu průkazných prostředků a které iudikujícím úřadem jsou hodnoceny po způsobu jiných skutkových okolností jeho výroku za podklad sloužících.